

Akademické zborové súťaže na Slovensku

S prihladením na jubileum festivalu AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA a účasť českých speváckych zborov, dirigentov a členov odborných porôt (Tridsať rokov)

MILAN PAZÚRIK

Summary

Contribution mention on history and evolution in area of universities choir competitions and choir festivals. Slovak republic, dont have such a tradition as other countries abut at the end of 30th century we can register in our culture history significant international competition of academic choirs Academic Banska Bystrica – festival, which with quality and presentation during 30 years of existence has arrange bestneen bignificant reputable europen festivals. His positive investient has a big signification also for young generation and university intelligence, but also for presentation of Slovak choir culture and Slovak university education.

Slovo na úvod

Až do vzniku pedagogických inštitútov (1959) existovali na Slovensku v povojnovom období len dva vysokoškolské spevácke zbory: **Lúčnica** (bola založená v r. 1948 – ako samostatný spevácky zbor v r. 1953) a **Technik** pri SVŠT (1953, resp. 1956) a dlhé obdobie dominovali ako jediné akademické spevácke zbory. Založením šiestich pedagogických inštitútov (Košice, Prešov, Banská Bystrica, Martin, Nitra a Trnava) so štúdiom hudobnej výchovy sa vytvorili podmienky aj pre vznik ďalších zborov a po ich zredukovaní na štyri (zrušené boli Košice a Martin), premenovaní na pedagogické fakulty a vytvorení samostatných študijných odborov Hv v kombinácii s iným predmetom nič nebránilo vzniku ďalších vysokoškolských speváckych zborov, aby sa aj medzi nimi mohla rozvinúť konfrontácia a zdravá súťaživosť. V období, keď na Slovensku ľudová umelecká tvorivosť mala „zelenú“, sa iniciatívy chytilo Povereníctvo SNR pre školstvo a kultúru a zorganizovalo festival pod názvom Súťaž umeleckej tvorivosti vysokoškolákov (SUTV).

Súťaž umeleckej tvorivosti vysokoškolákov (1966–76)

Prebiehala formou masového podujatia v zmysle aktivizovať študentov pedagogických fakúlt (v rôznych žánroch) kde boli predpoklady na umeleckú prácu. Konala sa spočiatku v Nitre, neskôr v Trnave, mala akademický charakter aby nakoniec zavŕšila snahu organizátorov a usporiadala sa opäť v Nitre.

1. ročník – NITRA – 1966 Prihlásených bolo päť speváckych zborov.

Výsledky súťaže: 1/ MŠSZ súboru Technik SVŠT **Bratislava** (Vladimír Slujka). Súťaži chýbal pevný štatút súťaže, jej kritéria. Súťaž hodnotila päťčlenná porota

2. ročník – NITRA – 1967 (K materiálom tohto ročníka sa autor nedostal)

3. ročník – NITRA – 1968 (Podkladový materiál uvedeného ročníka je nedostupný)

4. ročník – NITRA – 1969 (31. 5.) Prihlásených bolo 6 spev. zborov.

Dramaturgia bola stanovená súťažnými podmienkami.

1. cena – MŠSZ Technik **Bratislava** (V. Slujka). Vyskytli sa protesty voči zborom doplnených neštudentmi resp. speváčkami z dospelých speváckych zborov. Súťaž priniesla návrh na sedemčlennú porotu.

5. ročník – NITRA – 1970 (13. 5.) Konal sa na počesť 25. výročie oslobodenia ČSR.

Tento ročník bol posledný v danej sérii na akademickej pôde PF v Nitre.

6. ročník – TRNAVA – 1971 (25.–28. 6.) venovaný 90. výročiu narodenia Mikuláša Schneidra – Trnavského. Poslaním súťaže bolo aktivizovať existujúce spevácke zbory. Porota (v zložení Jozef Plavec, Juraj Haluzický, Štefan Hoza, Anton Kállay, Peter Viczay) ohodnotila 6 speváckych zborov nasledovne:

1. cena – Akademický zbor UK **Trnava** (J. Potočár), 2. cena – SZ Technik **Bratislava**

7. ročník – TRNAVA – 1972 (8.–9. 6.)

Porota (v zložení J. Plavec, Bohumil Bičan, Štefan Klimo, Anton Krištof, Bohuslav Valašťan, Alfréd Zemanovský, Vladimír Brós) hodnotila 5 domácich vysokoškolských speváckych zborov. Host'om festivalu bol Akademický MŠSZ štátnej univerzity **Helsinki** Finsko (E. Pulinen).

1. cenu získal SZ Technik SVŠT **Bratislava** (Vladimír Slujka) a Akademický spevácky zbor UK **Trnava** (Jozef Potočár), MŠSZ Mladosť PF **B. Bystrica** (Tibor Sedlický).

8. ročník – TRNAVA – 1973 sa mal konať v dňoch 24.–27. 6. s medzinárodnou účasťou, avšak pre zdravotnícko-karanténne opatrenia bola súťaž zrušená

9. ročník – NITRA – 1974 – nazvaný aj ako medzinárodný festival vysokoškolských speváckych zborov – Akademická Nitra '74, sa konal v dňoch **23.–27. 6.** na počesť 30. výr. SNP. Povinná skladba: J. Cikker – Pochod povstalcov. Konečné umiestnenie zborov: 1. cena – ASZ **Sofia** Bulharsko, 2. cena – SZ Technik **Bratislava**, 3. cena – SZ Štátnej univerzity **Petrozavodsk** ZSSR.

10. ročník – NITRA – 1976 – prebiehal pod názvom Akademická Nitra '76 v dňoch

10.–12. 6. 1976, na ktorom sa zúčastnilo 9 zborov (z toho 1 z Čiech a 1 z Bulharska). Porota stanovila výsledky: 1. miesto – SZ Technik Bratislava (Pavol Procházka), 2. miesto – ŽSZ Prešov (L. Nepelová-Kalmárová), 3. miesto – MŠSZ Mladosť B. Bystrica (Tibor Sedlický).

Po roku 1975 dochádza k istej reorganizácii celoslovenských súťaží dospelých speváckych zborov. Po roku 1977 sa zaviedol na Slovensku súťažný systém kategorizácie speváckych zborov v trojročnom cykle (cez okresné, krajské a celoslovenské kolá) s vyústením do súťaže A – kategórie pre všetky typy zborov (ženské, mužské, miešané).

V danom období neexistovala samostatná akademická súťaž a vysokoškolské zbory sa zaradili v tejto etape medzi dospelé spevácke zbory. Súťažné kategórie prebiehali v rôznych mestách s vyústením do celoslovenskej prehliadky

B – kategórie (Banská Bystrica 1981, 1984) a následne do

A – kategórie (Bratislava 1982, 1985, 1988, Trnava 1992).

Tento druh súťažnej prehliadky prebiehal až do roku 1992 a bol ukončený poslednou súťažnou prehliadkou A – kategórie v Trnave v rámci Trnavských zborových dní.

Akademická Banská Bystrica (1985–2015)

Od roku 1985 začína písať novú históriu festival vysokoškolských speváckych zborov „Akademická Banská Bystrica“. V prvých ročníkoch išlo o národnú súťaž, kde súťažili len slovenské zbory. Zahraničné zbory vystupovali ako hostia. Od piateho ročníka ide o medzinárodnú súťaž v celom rozsahu. Určitým inšpiračným zdrojom bol Medzinárodný festival vysokoškolských speváckych zborov – IFAS – v Pardubiciach, ktorý podnietil vznik festivalu **Akademická Banská Bystrica**.

Cieľom festivalu je podporovať hudobný prejav vo vysokoškolských kolektívoch zborového spevu, rozvíjať lásku k národnej kultúre cez vokálne umenie, spoznávať hudbu a históriu rôznych národov, zbližovať mladých ľudí a spoločnými stretnutiami podnietiť tvorivosť a zdravé súťaženie akademických speváckych zborov. Rozšíriť kultúrny a hudobný rozhľad mladej inteligencie, zvyšovať pozíciu tohto hudobného umenia na Slovensku v európskom kontexte.

Ako sme začínali.

„Každému činu človeka predchádza najprv myšlienka. Niekedy len jej záblesk, aby sa v krátkom čase stala svojím stálym návratom „dobiedzajúcim“ priateľom človeka, až jej nakoniec venuje priestor na dotvorenie, ale i uskutočnenie.

... „Tak akosi sa zrodila myšlienka stretnutia spievajúcich študentov slovenských vysokých škôl. Hlavný podnet pre jej zrod vyšiel od dirigenta speváckeho zboru Mladost PaedDr. Milana Pazúrika a vedúceho katedry Hudobnej výchovy na Pedagogickej fakulte doc. PhDr. Eduarda Gábora, CSc. Stále hľadanie nových foriem koncertov, stretávaní, poznaní a konfrontovaní nakoniec zrodil myšlienku súťažného festivalu, ktorý od svojho začiatku mal veľmi jasný cieľ: zistiť, poznať, konfrontovať, podnecovať i priateľsky zápoliť.

Rok 1985 sa stal prvým stretnutím prihlásených vysokoškolských speváckych zborov i prvým overením ako ich umeleckých kvalít, tak aj kvality organizátorskej prípravy festivalu. V slávnostných tónoch študentskej hymny Gaudeamus igitur sme na pôde Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici privítali vyše 520 účastníkov podujatia. Priestory fakulty sa rozozvučali spevom mladých, ktorí vniesli radostnú atmosféru do celého priebehu súťaže. Od tohto ročníka sa Akademická Banská Bystrica – podľa slov prítomného doc. Ing. Vasilu Vodzinského, CSc. z Ministerstva školstva SSR stala „novým sviatkom zborového spevu“ ... (Bulletin Akademickej Banskej Bystrice 1989, Michalová Eva str. 6.–7.)

Hostí prvého festivalu, jeho účastníkov – členov speváckych zborov a poslucháčov otváracieho koncertu privítala hlásateľka Československého rozhlasu – štúdio Banská Bystrica, Hana Kútiková.

Z príhovorov vyberáme: „Hudba a spev – to je reč citov“. Týmto slovami otvoril a pozdravil I. festival vysokoškolských speváckych zborov na pôde školy dekan Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici doc. PhDr. Ľudovít Višňovský, CSc. Vyjadril nimi základnú myšlienku a poslanie festivalu práve v čase, keď so zvýšeným záujmom sledujeme prácu mladých v oblasti rozvíjania kultúrneho vedomia a estetického cítenia ako aj zmyslu pre krásu života. Tieto slová patria všetkým študentom – budúcim pedagógom, ktorým rozvoj harmonickej osobnosti žiaka nebude ľahostajným, i tým, ktorí svoju budúcu profesiu majú v predstavách ako dni plné činnosti práce, tvorivého napätia a radosti z dosiahnutých cieľov. (Spravodaj Akademická Banská Bystrica č. 1, 1985, s. 1–3)

ABB s ú ť a ž e, jednotlivé prehľady, zbory, š t a t i s t i k a

XVI. ročníkov a tri etapy dramaturgického hľadania

1985: národná súťaž Slovenských vysokých škôl a hostia

1991 — Súťaž prebiehala **v jednej kategórii** (súťažiaci zbory boli hodnotené v pásmach):
Od roku 1993 sa stáva **medzinárodným súťažným** festivalom

1993: Po prvýkrát bola zavedená súťaž v kategóriách **miešané, komorné a ženské spevácke** zbory.

1997 — Festival zaznamenal **rekordný počet speváckych zborov** – 17 z toho 12 zo zahraničia. V tomto roku sa zaviedla do festivalu aj voľba MISS ABB, ktorá prebieha až do súčasnosti (celkove desať súťaží o MISS ABB).

2003 — propozície a súťažný poriadok sa nezmenili

2009: doplnila sa nesúťažná kategória Duchovnej hudby realizovaná v sakrálnych priestoroch v Hronseku (v artikulárnom kostole) neďaleko Banskej Bystrice. 2011 — Súťažilo sa v piatich kategóriách. Propozície súťaže boli doplnené o možnosť účasti aj **v súťažnej časti stredoškolských speváckych zborov** v samostatnej kategórii, kde nebola stanovená povinná skladba. Súťažný poriadok sa nezmenil.

Po prvý krát zavítal do Európy spevácky zbor z iného kontinentu – (Južná Amerika – Argentína).

2013 — vytvorila sa **kategória vokálnych zoskupení** (bez dirigenta). Súťažná časť stredoškolských speváckych zborov bola rozdelená na kategórie miešané, dievčenské a spevácke zbory Konzervatórií.

2015: Štyri súťažné kategórie, pribudla **kategória sakrálnej tvorby**

Súťažné spevácke zbory na festivale AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA

Československé a slovenské spevácke zbory

Ženský spevácky zbor MLADOSŤ PF **Banská Bystrica** (Milan Pazúrik)
 Akademický spevácky zbor MLADOSŤ PF **Banská Bystrica** (M. Pazúrik, Darina Turňová)
 Akademický spevácky zbor MLADOSŤ **Banská Bystrica** (Milan Pazúrik)
 Komorný spevácky zbor MLADOSŤ PF UMB **Banská Bystrica** (M. Pazúrik, H. Kováčová)
 Ženský spevácky zbor MLADOSŤ UMB **Banská Bystrica** (Alfonz Poliak)
 Spevácky zbor MLADOSŤ UMB **Banská Bystrica** (M. Pazúrik, Barbora Lipková)
 Ženský spevácky zbor PF UPJŠ **Prešov** (Anton Kállay, Antónia Droppová)
 Ženský spevácky zbor **Prešov** (Antónia Droppová, Igor Grega)
 Ženský spevácky zbor Prešovskej univerzity **Prešov** (Igor Grega)
 Ženský spevácky zbor IUVENTUS PAEDAGOGICA **Prešov** (Igor Grega)
 Miešaný spevácky zbor NOSTRO CANTO Prešovskej univerzity, **Prešov** (T. Kanišáková)
 Ženský spevácky zbor IUVENTUS PAEDAGOGICA **Prešov** (Tatjana Kanišáková)
 Ženský spevácky zbor súboru PONITRAN PF **Nitra** (Stanislav Mihalička)
 Akademický ženský spevácky zbor PONITRAN **Nitra** (Jozef Potočár)
 Akademický dievčenský spevácky zbor PF **Nitra** (Ladislav Holásek)
 Miešaný spevácky zbor COLLEGIUM TECHNICUM VŠT **Košice** (Marián Vach)
 Miešaný spevácky zbor COLLEGIUM TECHNICUM **Košice** (Ján Drietomský)
 COLLEGIUM TECHNICUM Technickej univerzity **Košice** (Karol Petróczi)
 Miešaný spevácky zbor COLLEGIUM TECHNICUM **Košice** (Marián Vach, Eva Zacharová)
 Spevácky zbor Cantica Veterinaria Cassoviensis Vysokej školy veterinárskej **Košice** (Sangret)
 Miešaný spevácky zbor Cantica veterinaria cassoviensis VŠV **Košice** (Júlia Ráczová)
 Miešaný spevácky zbor CANTANTINA Vysokej školy poľnohospodárskej **Nitra** (Malatinec)
 Spevácky zbor TECHNIK STU **Bratislava** (Margita Gergeľová)
 Spevácky zbor TECHNIK STU **Bratislava** (Branislav Kostka)
 Spevácky zbor TECHNIK **Bratislava** (Juraj Jartim, Branislav Kostka)
 Spevácky zbor TECHNIK **Bratislava** (Juraj Jartim, Daniel Hlásny)
 Miešaný spevácky zbor COMENIUS **Bratislava** (Sergej Mironov)
 Miešaný spevácky zbor COMENIUS PF UK **Bratislava** (Sergej Mironov),
 Miešaný spevácky zbor CANTICA PAEDAGOGICA PF **Banská Bystrica** (Vojtech Didi)
 Miešaný spevácky zbor CANTICA Univerzity Mateja Bela **Banská Bystrica** (Vojtech Didi)
 ASZ Jána CIKKERA, Fakulta humanitných vied UMB **Banská Bystrica** (Vojtech Didi)
 Akademický miešaný spevácky zbor J. CIKKERA UMB **Banská Bystrica** (Štefan Sedlický)
 Fakultný zbor pri Katecheticko-pedagogickej fakulte sv. Ondreja **Ružomberok** (Ivan Mráz)
 BENEDICTUS spevácky zbor Katolíckej Univerzity **Ružomberok** (I. Mráz, Z. Zahradníková)
 SCHOLA CANTORUM Katolícka univerzita **Ružomberok** (J. Bednáriková, Z. Zahradníková)
 Maďarský spevácky zbor UKF **Nitra** (Monika Józsa)
 OMNIA – Univerzitný komorný spevácky zbor Žilinskej univerzity **Žilina** (Monika Bažíková)
 Univerzitný spevácky zbor Trenčianskej univerzity A. Dubčeka **Trenčín** (Jozef Vakoš)

Miešaný spevácky zbor Konzervatória Jána Levoslava Bellu **Banská Bystrica** (K. Koreňová)
Dievčenský spevácky zbor Konzervatória J. L. Bellu **Banská Bystrica** (Miroslava Matisová)
Dievčenský spevácky zbor IUVENTUS PAEDAGOGICA SPgA **Levoča** (Igor Grega)
ZBORHUS – Vokálna skupina PF UMB **Banská Bystrica**

Zahraničné spevácke zbory na ABB

Komorný spevácky zbor Hudobnej akademie **Bydgoszcz**, Poľsko (Janusz Stanecki)
Univerzitný miešaný spevácky zbor **Łódź**, Poľsko
Dievčenský spevácky zbor Bárdos Lajos **Debrecén**, Maďarsko (Zsolt Szesztay),
Vysokoškolský umelecký soubor VŠCHT **Pardubice**, Česká republika (Jiří Kožnar)
Miešaný spevácky zbor Konzervatória **Panevežys**, Litva (Elene Krisčunaite)
Ženský spevácky zbor Györgya Bessenyeiho **Nyíregyháza**, Maďarsko (I. A. Ferenczeiné)
Komorný spevácky zbor POTE-PANNONTON **Pécs**, Maďarsko (Tamás Lakner)
Komorný zbor K. Eszterházyho **Eger**, Maďarsko (Kis Katalin)
Komorný zbor WSP **Rzeszów**, Poľsko (Marta Wierzbieniec)
Komorný zbor Univerzity **Elva**, Estónsko (Eva Rebane a Meelis Roosaar)
Spevácky zbor GAUDEAMUS Pedagogického inštitútu **Drohobych**, Ukrajina (St. Datsjuk)
Akademický spevácky zbor WSP **Bydgoszcz**, Poľsko (Sylwester Matczak, Bernard Mendlik)
Komorný zbor WSP **Rzeszów**, Poľsko (Marta Wierzbieniec)
Akademický miešaný spevácky zbor **Vilnius**, Litva (R. Gelgotien)
Kammerchor der Pädagogischen Hochschule **Erfurt**, Nemecko (Irtraumg Königová)
Chór Universitetu im. A. Mickiewicza **Poznań**, Poľsko (Krzysztof Szydzisz)
Rezekne concertchoir **Rezekne**, Lotyšsko (Janis Mezinkis)
Spevácky zbor GAUFEAMUS **Pitești**, Rumunsko (Georgica Paraschivescu)
Jihočeský univerzitní sbor Jihočeské univerzity **České Budějovice**, Česká rep. (**Jiří Fuchs**)
Kecskeméti Főiskola PERLATON **Kecskemét**, Maďarsko (Lilla Tornyai)
Ženský spevácky zbor Pedagogical University **Tallin**, Estónsko (Linda Kardna)
Pěvecký sbor Iuventus paedagogica PF Univerzity Karlovy **Praha**, Česká rep. (**J. Štíbrová**)
Komorný zbor CREDO **Užhorod**, Ukrajina (Jaroslav Kyrlyk)
Belcanto art Academy choir University Braća Karić, **Belehrad**, Juhoslávia (Anna Šimic)
Chór Kameralny ASTROLABIUM **Toruń**, Poľsko (Kinga Litowska)
Chór Kameralny Akademii Medycznej, **Wrocław**, Poľsko (Agnieszka Frankow-Żelazny).
Eszterházy leánykar Vysokej školy Károlya Eszterházyho **Eger**, Maďarsko (Sz. Márta Vass)
Dívčí akademický sbor FPE Západočeské univerzity **Pízeň**, Česká republika (**Dana Mandysová, Romana Feiferlíková**)
Chor INSTITUTU EDUKACJI Artystycznej Academia **Bydgoszcz**, Poľsko (Benek Mendlik)
Spevácky zbor GAUDEAMUS **București**, Rumunsko (George Oprea)
Chór mieszany CANTICUM NOVUM **Český Tešín**, Česká republika (**Leszek Kalina**)
Chór akademicki universitetu Mikolaja Kopernika **Toruń**, Poľsko (Arkadiusz Kacsynski)
Chór Kollegium nauczycielskiego Walczu **Walz, Poľsko** (Małgorzata Izban)
Academic chamber choir LICEUM FUF Jovana Cvijića, **Kragujevac**, Srbsko (M. Nikolic)
Chór mieszany EDUCATUS, AP KEN **Kraków**, Poľsko (Adam Korzeniowski)
CHOREA ACADEMICA, UJEP, **Ústí nad Labem**, Česká rep. (**Josef Říha, Jiří Holubec**)
Academic choir LICEUM, FUF Jovana Cvijića, **Kragujevac**, Srbsko (Miloja Nikolic)
Eszterházy Leánykar, VŠ Károlya Eszterházyho, **Eger**, Maďarsko, (Sz. Márta Vass)
Dívčí komorní sbor PF Univerzity J. E. Purkyně **Ústí nad Labem**, Česká rep. (**V. Kuželka**)
CANTINOVUM choir JAMK Univerzity of Applied Sciences **Jyväskylä**, Fínsko (R. Varonen)
Vysokoškolský umelecký soubor **Pardubice**, Česká republika (**Ondřej Tajovský**)
Chór Kameralny Akademii Muzycznej **Katowice**, Poľsko (Czesław Freund)

Coro Vocacional UNSJ **San Juan**, Argentina (José Domingo Petracchini)
 Mládežnický pěvecký sbor GYBON **Hradec Králové**, Česká republika (**Jaroslav Schejbal**)
 Hor Gimnazije „Jovan Jovanović Zmaj“ **Novi Sad** Srbsko, Jasmina Neskovic)
 Vysokoškolský umělecký soubor **Pardubice** Česká republika (**Tomáš Židek**)
 Chór Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego **Bydgoszcz**, Polsko (B. Ody, Bernard Mendlik)
 Ženský spevácky zbor ATBALSS, Univerzita **Liepaja**, Lotyšsko (Ilze Valce)
 Pěvecký sbor JIZERKA **Semily**, Česká republika (**Nadia Ladkany**)
 Béla Bartók Girls Choir **Pécs**, Maďarsko (Bernadett Rózsa)
 Vysokoškolský umělecký sbor Vysoké školy báňské **Ostrava**, Česká rep., (**Adam Sedlický**)
 Univerzitný spevácky zbor **Pécs**, Maďarsko (Tamás Lakner)

Hostia festivalu **AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA** (chronologicky)

(po vytvorení samostatnej Slovenskej republiky po roku 1992 patrili k zahraničným hosťom už aj spevácke zbory z Českej republiky)

Vysokoškolský ženský zbor Pedagogickej fakulty **České Budějovice**, ČR (Jiří Fuchs – 1985)
 Vysokoškolský umelecký súbor VŠCHT **Pardubice**, ČR (Vlastislav Novák – 1985)
 Akademické spevácke združenie PKO **Bratislava** (Peter Cón – 1985)
 Spevácky zbor PF **Eger**, Maďarská ľudová republika (Lörinc Tar – 1987)
 Vokálny komorný súbor COMENIUM pri FF UK **Bratislava** (Ol'ga Šimová – 1987)
 Vysokoškolský pěvecký sbor PF **Ostrava**, ČR (Lumír Pivovarský – 1987)
 Smíšený pěvecký sbor PF **Ústí nad Labem**, ČR (Tomáš Fiala – 1987)
 Dievčenský spevácky zbor Pedagogického inštitútu **Blagoevgrad**, Bulharská ľudová republika (Dana Gézová – 1987)
 Ženský spevácky zbor Pedagogický inštitút **Kyjev**, ZSSR (Ľudmila A. Bajda – 1989)
 Ženský spevácky zbor **Nyíregyháza**, MLR (József Gebri – 1989)
 Vysokoškolský umělecký soubor VŠCHT **Pardubice**, ČR (Vlastislav Novák – 1989)
 Komorní pěvecký sbor NOTA BONA, PF UP **Olomouc**, ČR (Renata Vrbenská – 1991)
 Smíšený pěvecký sbor **Ústí nad Labem**, ČR (Tomáš Fiala, V. Kuželka, J. Holubec – 1991)
 Vysokoškolský pěvecký sbor Ostravské univerzity **Ostrava**, ČR (Lumír Pivovarský – 1993)
 Schola Cantorum **Chivasso**, Taliansko (Dario Lavesero – 1993)
 Akademický zbor Wyszej szkoly pedagogicznej **Bydgoszcz**, Polsko (Sylwest Matczak 1995)
 Mužský spevácky zbor Univerzity **Užhorod**, Ukrajina (Pavol Rak – 2001)

Hostia festivalu: (od roku 2005)

Vokálne zoskupenie CLOSE HARMONY FRIENDS **Bratislava** (2009)
 Vokálne zoskupenie GENTLEMEN SINGERS **Hradec Králové**, ČR (2011)
 Vokálne zoskupenie OTTO VOCE **Banská Bystrica** (2013)
 Vokálne zoskupenie The Hope Gospel Singers and Band Konzervatórium **Bratislava** (2015)
 Komorný spevácky zbor slovenských učiteľov **Trenčianske Teplice** (Štefan Sedlický, 2015)
 Zoskupenie a capella spevákov AFFABRE THE CHAMBER SINGERS, Polsko (2015)
Host'ami Galakonzertov boli aj významné spevácke osobnosti populárnej hudby Host' festivalu **BROUCI** capela alla Beatles Košice (2005)
 Host' festivalu Zlatý slávik 2006 – Peter **CMORÍK** (2007)

Tento festival nazvali „Oslava mladosti a hudby“. Čo je to kantiléna? Čo je spev? Naplno v bytí? Jeho súhlas s nami v ňom na chvíľu nám pohodí svoj kľúč? A čím sme vinní tam, kde spev nepočuť? Priestupkom toho, kto vám stratil detstvo? A hoci o tom sotva ešte vie, spieva už menej a práve tým to prezrádza: budúca vráska sa dotkla jeho kože. Či môže spievať iba vtáctvo božie? Tí druhí už nie?

Tieto poetické slová zazneli pri otvorení slávnostného galavečera, posledného z trojice večerných festivalových koncertov XVI. ročníka medzinárodného festivalu vysokoškolských speváckych zborov Akademická Banská Bystrica. Citované úvodné slová predstavujú motto celého podujatia, ktoré je oslavou spevu, hudby, mladosti a hlbokých kultúrnych zážitkov. Slovanmi primátora mesta Banská Bystrica Jána Noska: „*ABB je sviatok zborového spevu a taktiež mladých zaniietených ľudí, ktorí majú snahu rozvíjať lásku k národnej kultúre, spoznávať hudbu a tradície iných národov.*“ No tento medzinárodný festival predstavuje aj jeden z hlavných pilierov kultúrneho života UMB a je jednou z overených značiek kvality našej univerzity. Vďaka svojej bohatej histórii a etablovaníu festivalu v medzinárodnom meradle, má ABB význam aj pre podporu a prezentovanie kultúry mesta Banská Bystrica a Slovenska v zahraničí. (Olga Brozmanová: *Spravodajca UMB*)

Porotcovia, predsedovia porôt

Prehľad porotcov na festivale ABB (vo všetkých ročníkoch od roku 1985, výraznejšie sú označení sú porotcovia z Čiech a Českej republiky)

- 1985** — *predseda:* M. Mesárošová
členovia: J. Raninec, O. Šímová, P. Cón, D. Turňová, Ľ. Grega, M. Oleár, Ľ. Barák
- 1987** — *predseda:* P. Hradil
členovia: M. Mesárošová, O. Šímová, J. Ráczová, D. Turňová, **L. Pivovarský**, M. Oleár, Ľ. Barák
- 1989** — *predseda:* Š. Klimo
členovia: **J. Kolář**, Ľ. Šomorjaiová, J. Búda, P. Procházka, B. Vargic, Ľ. Barák
- 1991** — *predseda:* Š. Klimo
členovia: I. Hrušovský, **T. Fiala**, **L. Pivovarský**, A. Kubiček
- 1993** — *predseda:* Š. Klimo (SR)
členovia: **J. Vrchotová-Pátová** (ČZ), S. Matczak (PL), L. Tar (HU), I. Hrušovský, M. Šmíd (SR), **L. Pivovarský** (CZ)
- 1995** — *predseda:* P. Hradil (SR)
členovia: I. Hrušovský (SR), Š. Klimo (SR), J. Gebri (HU), **J. Vrchotová-Pátová** (CZ), **T. Fiala** (CZ), B. Vargic (SR)
- 1997** — *predseda:* P. Hradil (SR)
členovia: **J. Vrchotová-Pátová** (CZ), **T. Fiala** (CZ), M. Heide-Berge (Francúzsko), Z. Szesztay (HU), I. Bázlík (SR), P. Tužinský (SR)
- 1999** — *predseda:* P. Hradil (SR)
členovia: **J. Vrchotová-Pátová** /CZ), A. Jaworska (PL), A. Bolgarskij (Ukrajina), **V. Novák** (CZ), H. Domanský
- 2001** — *predseda:* O. Lenárd (SR)
členovia: **J. Vrchotová – Pátová** (CZ), **J. Kolář** (CZ), Z. Szesztay (HU), K. Szydzicz (PL), S. Datsjuk (Ukrajina), B. Juhaňáková (SR)
- 2003** — *predseda:* O. Lenárd (SR), (od tohto roku je porota už len 5-členná)
členovia: **L. Pivovarský** (CZ), Z. Szesztay (HU), S. Matczak (PL), Š. Sedlický (SR)
- 2005** — *predseda:* O. Lenárd (SR)
členovia: **L. Pivovarký** (ČR), M. Vass (HU), A. Korzenowski (PL), **J. Brych** (ČR)
- 2007** — *predseda:* O. Lenárd (SR)
členovia: E. Zacharová (SR), R. Varonen (Fínsko), Z. Szesztay (HU), J. Kurcz PL)
- 2009** — *predseda:* O. Lenárd (SR)
členovia: D. Loden (Izrael), B. Kwang Hoon (J. Kórea), T. Lakner (HU), Š. Sedlický (SR)
- 2011** — *predseda:* O. Lenárd (SR)

- členovia: R. Varonen (Fínsko), T. Lakner (HU), A. Korzenowski (PL), J. Iršai (SR)
2013 — predseda: O. Lenárd (SR)
 členovia: Cz. Freund (PL), T. Lakner (HU), M. Valášek (ČR), E. Zacharová (SR)
2015 — predseda: O. Lenárd, (SR)
 členovia: P. Jańczak (PL), **J. Skopal** (ČR), V. Šouc (Srbsko), Š. Sedlický (SR)
(Pozn. Od roku 1992 sú pri zahraničných porotcoch uvedené aj krajiny)

PROFILY JEDNOTLIVÝCH PREDSEDŮ PORÔT

PhDr. Marcela Mesárošová (1929–1988)

Po Antonovi Krištofovi a Ivanovi Luknárovi, ktorí v Osvetovom ústave položili základy metodologickej starostlivosti o spevácke zbory, sa do čela hudobného oddelenia Osvetového ústavu dostala Marcela Mesárošová. Rodáčka z Čiech, najprv členka speváckeho zboru Slovenského rozhlasu a Slovenskej filharmónie, potom vedúca Hudobného informačného strediska a od 1973 odborná pracovníčka hudobného oddelenia Osvetového ústavu, metodička pre zborový spev sa v roku 1979 stala jeho vedúcou a viedla ho až do svojej predčasnej smrti v roku 1988 vo veku 59 rokov. Podieľala sa aj na spolupráci s vysokoškolskými speváckymi zbormi. Bola významnou odborníčkou pre zborový spev a osvetovú kultúru na Slovensku. Funkciu predsedníčky odbornej poroty na festivale Akademická Banská Bystrica vykonávala v jeho 1. a 2. ročníku, v rokoch 1985 a 1987.

JUDr. Štefan Klimo (1919–2000)

Narodil sa v 1. 11. 1919 vo Zvolene. V rokoch 1930–1938 absolvoval Štátne reálne gymnázium v Bratislave, od chlapčenských rokov bol člen speváckeho zboru Tatran. Od 1938 študoval hru na klavíri (prof. B. Jelínek) a súčasne študoval práva (ukončenie v 1943 doktorátom).

1955–1958 – VŠMU (zborové dirigovanie – Ján Strelec, Juraj Haluzický)

1946–1951 – dirigent speváckeho zboru Tatran

1951–1983 – umelecká činnosť v súbore Lúčnica (dirigent a umelecký vedúci speváckeho zboru, v 1956–1978 aj umelecký riaditeľ Lúčnice)

1982–1985 – hlavný zbormajster Slovenského filharmonického zboru (SFZu)

od **1985** – hlavný zbormajster Slovenského ľudového umeleckého kolektívu (ŠĽUK-u)

1972–1974 a 1978–1982 – vedúci tajomník Zväzu slovenských skladateľov (ZSS)

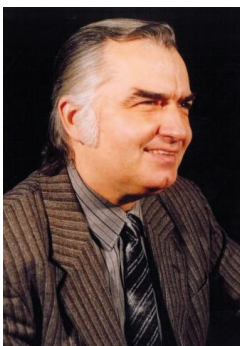
1976–1978 – externý pedagóg zborového spevu a zborového dirigovania na Konzervatóriu v Bratislave

Okrem speváckych zborov Lúčnice a SFZ umelecky spolupracoval s mnohými ďalšími speváckymi zbormi, ako Ľudový spevokol učiteľov Slovenska v Žiline, Miešaný zbor bratislavských učiteľov pri Pedagogickom ústave mesta Bratislavy, SZ Technik a i. Spevácky zbor Lúčnica sa pod jeho vedením stal popredným slovenským vokálnym telesom a vytvoril si špecifický interpretačný štýl. Výrazne si zaslúžil o umeleckú interpretáciu a propagáciu súčasných slovenských zborových diel, ktorých vznik inicioval sám zbormajster i kvalita tohto zboru. Významná bola i jeho metodická, publikačná a organizátorská činnosť. Viedol poradné orgány pre spevácke zbory v Československu i v zahraničí. Pravidelne sa zúčastňoval domácich i zahraničných súťaží speváckych zborov ako člen poroty.

(Zdroj Hudobné centrum, Foto: archív HC, K dejinám zborového spevu 4, Sedlický T., s. 28).

Predsedom odbornej poroty na festivale Akademická Banská Bystrica bol v rokoch 1989–1993.

Prof. Peter Hradil (1940 – 2001)

1957–1961 – Konzervatórium v Brne (organ – J. Černocký, klavír – V. Vaňura)

1961–1965 – VŠMU (zborové dirigovanie – Juraj Haluzický)

1973 – orchestrálne dirigovanie (Ľudovít Rajter)

1962–1966 – člen a asistent dirigenta Spevákkeho zboru Lúčnice

1968–1970 – zbormajster detského spevákkeho zboru Slniečko v Bratislave

1969–1971 – druhý zbormajster Opery SND

1970–1974 – umelecký vedúci a dirigent Miešaného zboru bratislavských učiteľov

1971–1976 – asistent hlavného zbormajstra SFZ

1977–1978 – vedúci Dievčenského zboru Konzervatória v Bratislave

1977–1980 – zakladateľ a vedúci Dievčenského spevákkeho zboru pri Strednej poľnohospodársko-technickej škole v Modre

1977–2001 – dirigent Spevákkeho zboru slovenských učiteľov

1983–1998 – umelecký šéf a dirigent Spevákkeho zboru Lúčnica

od 1965 – pedagóg na VŠMU (1983 docent, 1989 profesor, prodekan Hudobnej fakulty a prorektor školy)

od 1997 – pedagóg Katedry zborového dirigovania Hudobnej fakulty na Akadémii umení v Banskej Bystrici

Peter Hradil významne prispel k rozvoju slovenskej zborovej kultúry. Popri zbormajsterskej aktivite vo viacerých významných slovenských speváckych zboroch pôsobil pedagogicky ako profesor zborového dirigovania na Hudobnej fakulte VŠMU v Bratislave. Bol častým členom porôt na medzinárodných súťažiach a tiež renomovaným odborníkom v problematike interpretácie českej a slovenskej zborovej sakrálnnej literatúry 19. a 20. storočia. (*Zdroj Hudobné centrum*) „...Spomínať úspechy, ktoré dosiahol, by vyžadovalo mnoho riadkov, nemožno však zabudnúť na súťažné prehliadky v Brazílii, Kórei, na Taiwane, v Anglicku a na Malte, kde Lúčnica pod jeho vedením získala dokonca najvyššie ocenenie. Ako zbormajster SZSU predstavil slovenské spevácke umenie v Langolene, v Kanade, USA, Estónsku a vo Švajčiarsku, kde sa taktiež súbor nenechal zahanbiť, a dobyl mnohé finálové méty. Autoritu tohto takmer 80-členného zboru zreľých mužov si získal svojou cieľavedomosťou, svojím majstrovstvom a akousi samozrejmou láskou k zborovému spevu.“ (Mgr. Jozef Pauchly. In: Lamač / Osobnosti).

Veľké úspechy získal o. i. najmä so Speváckym zborom slovenských učiteľov a Lúčnica, s ktorými získal pozoruhodné ocenenia na rôznych medzinárodných súťažiach a festivaloch. Ako člen poradného zboru pre zborový spev pri Osvetovom ústave, neskôr Národnom osvetovom centre sa aktívne podieľal na mnohých dirigentských školeniach, bol pravidelným členom na domácich (predseda) i zahraničných súťažiach, predsedom umeleckej rady Asociácie speváckych zborov Slovenska (ASZS). Ako profesor dirigovania na Vysokej škole múzických umení v Bratislave vychoval viacero súčasných dirigentov speváckych zborov Slovenska (*D. Turňová, D. Bill, I. Grega, M. Rovňáková, V. Bálint, J. Rychlá, M. Kolena, Š. Sedlický a i.*). (*K dejinám zborového spevu 5, 2000, s. 35*).

Predsedom poroty festivalu Akademická Banská Bystrica bol v rokoch 1995–1999. Svojimi nekompromisnými, ale spravodlivými hodnoteniami súťaže a konštruktívnymi odporúčaniami

výrazne formoval priebeh, kvalitu celého festivalu Akademická Banská Bystrica. (Foto: archív HC) Na odporúčanie prof. P. Hradila v r. 2000 funkciu predsedu poroty ABB prevzal významný slovenský dirigent Ondrej Lenárd.

Dr. h. c. prof. Ondrej Lenárd (1942)

Narodil sa 9. 9. 1942 v Krompachoch.

1959–1964 – VŠMU (zborové dirigovanie – Juraj Haluzický, orchestrálne dirigovanie – Ľudovít Rajter)

1960–1973 – dirigent Ľudového spevokolu učiteľov Slovenska

1962–1964 – dirigent a **1966 – 1969** hlavný zbormajster zboru Opery SND

1970–1990 – dirigent a **1977 – 1990** súčasne šéfdirigent Symfonického orchestra Československého rozhlasu v Bratislave
od 1978 – stály hosťujúci dirigent Japan Shinsei Symphony Orchestra v Tokiu (v 90. rokoch tiež hudobný riaditeľ a šéfdirigent telesa)

1984–1986 – šéfdirigent Opery SND

1991–2001 – šéfdirigent a **1995–1998** tiež hudobný riaditeľ Slovenskej filharmónie

1997 – 1998 – riaditeľ Opery SND v Bratislave

od 2000 – pedagóg na Katedre skladby a dirigovania HTF VŠMU

2011 – návrat do Opery SND

od sezóny 2011/12 – šéfdirigent Symfonického orchestra Českého rozhlasu v Prahe

Popri bohatých dirigentských ako aj pedagogických aktivitách doma je Ondrej Lenárd častým hosťom v divadlách a na koncertných pódioch v zahraničí. Pravidelne hosťoval v mnohých európskych i zámorských krajinách. Spolupracoval s renomovanými orchestrami, ako Česká filharmónia, Mníchovská filharmónia, Pražský symfonický orchester (FOK), hosťoval vo významných operných domoch: v Národnom divadle v Prahe, v Štátnej opere vo Viedni, v budapeštianskej Štátnej opere, Opere San Carlo v Neapoli, v Houston Grand Opera a i. Pravidelne vystupuje na prestížnych festivaloch, ako sú Bratislavské hudobné slávnosti, Pražská jar a i. Spolupracuje so Slovenským rozhlasom a Slovenskou televíziou. Na Festivale Akademická Banská Bystrica je dlhoročným predsedom medzinárodnej odbornej poroty. Rektorka Univerzity Mateja Bela Dr. h. c. prof. Beata Kosová, CSc. vo svojom príspevku na otvorení festivalu Akademická Banská Bystrica uviedla „...*spomeniem aspoň meno dlhoročného priateľa nášho festivalu, niekoľkonásobného predsedu medzinárodnej poroty a predovšetkým nositeľa čestného titulu Doctor honoris causa našej univerzity, svetoznámeho dirigenta pána Ondreja Lenárda...*“

Ondrej Lenárd má na svojom konte cez tisíc rozhlasových záznamov, jeho diskografia obahuje snímky pre firmy Opus, Naxos, Marco Polo a HNH International – pre túto spoločnosť nahral dve desiatky kompaktných diskov. Mnohé z umelcových pozoruhodných výkonov pri interpretácii symfonickej i opernej literatúry má vo svojich fondoch aj Slovenská televízia. V roku 1974 sa Ondrej Lenárd stal laureátom Medzinárodnej dirigentskej súťaže v Budapešti, a bol mu udelený Rad Ľudovíta Štúra (1998) a v roku 2002 prijal čestný doktorát Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Doktor honoris causa. Od sezóny 2011/2012 je Ondrej Lenárd šéfdirigentom Symfonického orchestra českého rozhlasu v Prahe (SOČRu). Predsedom poroty festivalu Akademickéj Banskej Bystrice je od roku 2001 až po dnes. (Foto: archív HC, Základné údaje zo stránky NHC Bratislava)

Workshopy, zborové ateliéry, odborné semináre

1985 — Hlasová výchova v speváckych zboroch / Vocal Education in Choirs

- 1987 — Spevácke zbory na vysokých školách / University Choirs
1989 — Nácviak a interpretácia zborových skladieb, kompozícií
/ Interpretation and Performance of Choral Compositions
1991 — Zborová dramaturgia / Choir Dramaturgy (Choreography)
1993 — Stretnutie českej a slovenskej asociácie akademických zborov
/ Meeting of Czech – Slovak Choirs Association
1995 — Nové myšlienky – trendy v dramaturgii speváckych zborov
/ New Ideas in the Student Choir Dramaturgy
1997 — Zborový atelier zo slovenskej tvorby I.
/ Workshop on the theme of Slovak choral music
1999 — Zborový atelier zo slovenskej tvorby II.
/ Workshop on the theme of Slovak choral music
1999 — Zborový atelier z poľskej tvorby – Andrea Jaworská, Poľsko
/ Workshop on the theme of poland choral music
2009 — Majstrovský kurz vokálnej interpretácie – Back Kwang Hoon, Južná Kórea

ZBOROVÁ TVORBA A AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA **Skladatelia a zborové skladby na ABB**

Do zborovej tvorby pre potreby Akademickej Banskej Bystrice sa zapojili viacerí skladatelia, ako napríklad Tadeáš Salva, Andrej Očenáš, Ivan Hrušovský, Zdenko Mikula, Alfréd Zemanovský a Juraj Hatrík. Niektorí z nich boli aj hosťami Festivalu ABB 1989 (hudobný skladateľ, zaslužilý umelec Zdenko Mikula, skladatelia Tadeáš Salva, Alfréd Zemanovský). Skomponovaných bolo pôvodne 11 skladieb, avšak na festivale zaznelo len 5.

Zoznam novej tvorby pre ABB 1989

<i>Autor</i>	<i>Názov skladby</i>
1. Tadeáš Salva	„Spievanky, spievanky“ – pre miešaný zbor
2. Ivan Hrušovský	„Za hrst' krásy“, časti: „Hory“, „Tvoja slza“, „Poľná studnička“, „Deťom“ – pre ženský zbor
3. Andrej Očenáš	„Prísny chlieb“ – pre miešaný zbor
4. Zdenko Mikula	„Piesne zo stredného Slovenska I. II.“ – pre ženský zbor
5. Alfréd Zemanovský	„Spevy pri hrabaní“, časti: „Hrabajže len, hrabaj“, „Hrabala, Hrabala“ – pre ženský zbor
6. Juraj Hatrík	„Jar v duši“, časti: „Mne neznáme“, „Len jedno straší myseľ moju“, „Piesňam“, „Buď mužom!“, „Ja verím“ – pre ženský zbor
7. Alfréd Zemanovský	„Slovenské svadobné spevy“ – pre ženský zbor
8. Andrej Očenáš	„Do tramtárie“, časti: „Bubnovali“, „Kohút“, „Kozmonauti“ – pre ženský zbor
9. Alfréd Zemanovský	„Na jarnom slnku“ – pre ženský zbor
10. Zdenko Mikula	„Ej, Detva biela“, časti: „Ej ty Detva biela“, „Kolo nás, kolo nás“, „Pozriže ty dievča“ – pre miešaný zbor
11. Peter Cón	„Išol mili“, časti: „Ej haju, haju“, „Išol mili orac“ – pre miešaný zbor

Skladby, ktoré boli prezentované na ABB 1989

<i>Autor</i>	<i>Názov skladby</i>	<i>Premiéroval</i>
1. Tadeáš Salva	Spievanky, spievanky	VUS Pardubice
2. Andrej Očenáš	Prísny chlieb	PF Ústí nad Labem

3. Ivan Hrušovský	Za hrst' krásy	PF Nitra
4. Alfréd Zemanovský	Spevy pri hrabaní	Mladost' PF Banská Bystrica
5. Juraj Hatrík	Jar v duši	Mladost' PF Banská Bystrica

Povinné skladby pre ABB 1989

Ženské, mužské spevácke zbory:

Andrej Očenáš — Dumka o kráse z cyklu O vlasti

Miešané spevácke zbory:

Andrej Očenáš — Slovensko moje z cyklu O Vlasti

Zoznam zborovej tvorby pre ABB 2003

Nie je spracovaný osobitne. Bol zrealizovaný zvukový CD-nosič najvýznamnejších zborových skladieb u vybraných speváckych zborov z kategórií Ženské spevácke zbory, Komorné spevácke zbory a Miešané spevácke zbory. Lukáš Borzík – Sapienta aeterna, Luboš Bernát – Žalm, Mirko Krajčí – Ave Maria, Peter Špilák – Dies irae. V tomto roku bol vydaný Zborník skladieb – Súčasná zborová tvorba slovenských skladateľov (editor L. Červená).

Obsah zborníka

Úvod

Mirko Krajčí:

Diptych

Ave Maria, Pater Noster

Peter Špilák:

Dies irae, dies illa

Marek Piaček:

Caritas

Lukáš Borzík:

Sapienta Aeterna

Zuzana Miklušáková:

Gloria Patri

Jevgenij Iršai:

Missa pro liberi

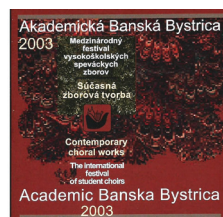
Kyrie eleison. Gloria, Credo, Sanctus,

Agnus Dei

(v anglickej a slovenskej verzii)

Profily

Zborník skladieb „Súčasná zborová tvorba slovenských skladateľov“ 2003 vydala pre potreby Akademickej Banskej Bystrice Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela s finančnou podporou grantovej agentúry KEGA Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Zodpovedný redaktor prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc. Notografia Miloslav Hlaváček, Obálka Vladimír Červený, Tlač Bratia Sabovci s. r. o. Zvolen. ISBN 80-8055-854-X.

Zoznam zborovej tvorby pre ABB 2011

Prehľad skladieb dokumentuje **Zborník skladieb pre spevácke zbory ABB z roku 2011**, ktorý vydala Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici (zostavili Milan Pazúrik, Štefan Sedlický), z ktorých boli pre súťaž vybrané aj povinné skladby. ISBN 978-80-557-0292-6.

Zborník skladieb pre spevácke zbory Akademická Banská Bystrica 2011 obsahuje:

Duchovná zborová tvorba

Juraj Jartim (1970) —

Cantate Domino

—

O vos omnes

—

Virga Jesse

—

Angeli, archangeli

z cyklu Cantate Domino

příspěvky

Juraj Jartim (1970)	—	Si vi amari, ama z cyklu Modus vivendi
Peter Špilák (1979)	—	Dies irae
	—	Ave Maria
Katarína Goliášová (1983)	—	De profundis
	—	Sanctus
	—	Memento mori
Matúš Šimko (1985)	—	Kyrie, Agnus Dei
z cyklu Missa pastoralis		
Matej Sloboda (1980)	—	In seacula saeculorum
Svetská zborová tvorba		
Peter Špilák (1979)	—	Kde si bola
	—	Ara more, pašal ma

Zo zaslaných alebo vybraných skladieb umelecká komisia Akademickkej Banskej Bystrice vybrala aj povinné skladby:

Povinné skladby pre ABB 2011

Ženské, mužské spevácke zbory:

Juraj Jartim — Si vis amari, ama

Miešané spevácke zbory:

Juraj Jartim — Cantate Domino

Komorné spevácke zbory:

Matej Sloboda — In seacula saeculorum

Zoznam zborovej tvorby pre ABB 2013

Povinné skladby pre ABB 2013

Ženské, mužské spevácke zbory:

Pavol Krška — Kyrie in Missa brevis

Miešané spevácke zbory:

Peter Špilák — Ave Maria

Komorné spevácke zbory:

Juraj Jartim — Angeli, archangeli

Zoznam zborovej tvorby pre ABB 2015

Povinné skladby pre ABB 2015

Ženské / dievčenské spevácke zbory:

Juraj Jartim — Perpetuo vincit z cyklu Modus vivendi

Miešané spevácke zbory:

Peter Cón — Cantemus

Komorné spevácke zbory:

Lukáš Borzík — Gloria in Missa brevis

Zborník skladieb pre spevácke zbory Akademická Banská Bystrica 2015 obsahuje:

Duchovná zborová tvorba

Lukáš Borzík — Kyrie, Gloria z cyklu Missa brevis

Peter Cón — Cantemus

Ján Zimmer — časť III. Dispersit, dedit

pauperibus, časť IV.
Propter veritatem z cyklu Štyri
motetá op. 59

Svetská zborová tvorba

Juraj Jartim	—	Ide furman dolinou
Juraj Jartim	—	Tam okolo Levoči
Juraj Jartim	—	Červené jabĺčko z cyklu Rosičkiada op. 7
Juraj Jartim	—	Non omne, Perpetuo vincit z cyklu Modus vivendi
Peter Špilák	—	Čo že je to za krásne vtáča
Vojtech Didi	—	Soven čhave soven z cyklu Cigánske piesne
Zdenko Mikula	—	Aven roma, Amari mačka, Cindom me pindrale z cyklu Cigánske piesne

Skladateľská generácia J. Jartim, P. Špilák, L. Borzík, M. Sloboda, M. Šimko, M. Krajčí, P. Krška, J. Iršai a iní sú pravidelnými prispievateľmi zborových skladieb pre potreby festivalu Akademická Banská Bystrica.

Juraj Jartim (1970)

Peter Špilák (1979)

Lukáš Borzík (1979)

Na miesto záveru

Diskografia z festivalu Akademická Banská Bystrica nie je doteraz výrazná. Vychádza z reálnych možností nahrávania, spracovania, výroby. Prvý CD nosič a zvukové médium vyšlo až v roku 2003 (po viac ako pätnástich rokoch) v jubilejnom X. ročníku ABB. Ďalšie médium organizátori vydali v roku 2013 v rámci XV. ročníka festivalu ABB, tohto etablovaného súťažného podujatia stredoškolských a vysokoškolských speváckych zborov. CD nosič z posledného ročníka je vo výrobe. Prezentačné DVD z celého festivalu 2015 spracoval Michal Vojtek (v dĺžke 120 min.), ktoré zachytáva celú dramaturgiu festivalu a významné udalosti podujatia.

Bulletiny jednotlivých festivalových ročníkov – v minulom i v novom miléniu prešli rôznymi vývojovými trendami, každý ročník bol farebné odlíšený. Obsahoval úvodný príhovor rektora Univerzity Mateja Bela (UMB), príhovor primátora mesta, umeleckého riaditeľa, stručný pohľad do histórie mesta, UMB so svojimi fakultami. V úvode je vždy predstavená odborná porota so stručným curriculum vitae. Nechýba ani históriu jednotlivých festivalových ročníkov so štatistickými údajmi s uvedením víťazov jednotlivých kategórií a držiteľov cien, resp. ceny absolútneho víťaza festivalu.

Jedným zo sprievodných podujatí festivalu je od roku 1997 aj voľba **MISS ABB**, ktorá zaťatraktivnila galakonzert i samotný festival. Medzi sprievodné podujatia patrili a stále patria aj sprievod mestom, spoločný spev (zbery zborom) na historickom námestí SNP resp. v areáli Pamätníka SNP, výchovné koncerty pre žiakov a študentov základných a stredných škôl.

Organizačný výbor sa taktiež vyvíjal nielen personálne ale v hľadaní vhodnej štruktúry festivalu. Od začiatku festivalu ABB sa výrazne podieľali na jeho príprave pracovníci Katedry

hudobnej výchovy – Milan Pazúrik, Eva Langsteinová, Eva Michalová, Mária Glocková, Marián Janek, Stefan Sedlický, Marianna Kološtová, Dagmar Micháľková, Alfonz Poliak, Jana Škvarková, Peter Špilák, Igor Gašpar, Ludmila Červená, Hana Kováčová, Mária Strenáčiková a mnohí ďalší.

Medzinárodný festival zborového spevu Akademická Banská Bystrica – festival vysokoškolských a stredoškolských speváckych zborov sa stal špecifickým a etablovaným festivalom v strednej Európe. A pokiaľ budú na vysokých stredných školách existovať spevácke zbory a ministerstvo školstva bude považovať tento festival za prioritný, nemá dôvod zaniknúť.

Literatúra

1. Pazúrik, M.: ***Spevácky zbor ako mimoškolská hudobná aktivita v príprave učiteľa***, PF UMB Banská Bystrica, 1996, Vydavateľstvo TRIAN
2. Pazúrik, M.: ***Zborové festivaly na Slovensku***, In: Zborník materiálov z I. medzinárodného sympózia o zborovom speve v Banskej Bystrici Cantus choralis Slovaca, PF UMB Banská Bystrica, 1995
3. Pazúrik, M.: ***Celoslovenské akademické spevácke súťaže a Festival Akademická B. Bystrica***. In: ACTA UNIVERSITATIS MATTHIAE BELII, časť Hudobná výchova, kapitola IV Podiel katedry na aktivitách UMB, Vydala PF UMB vo vyd. Bratia Sabovci Zvolen 2005, str. 92–97, ISBN 80-8083-059-2, EAN 9788080830595, recenzované
4. Pazúrik, M.: ***Spevácke zbory na festivale Akademická Banská Bystrica***. (Účasť speváckych zborov od prvého ročníka 1985 – chronológia aj s umiestnením) In: Bulletin Akademická Banská Bystrica 2005, str. 62–72, Vydala Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici vo vyd. Bratia Sabovci s. r. o Zvolen 2005
5. Pazúrik, M.: ***Akademická Banská Bystrica – dvadsaťročná***. (úvodný príhovor). In: Bulletin Akademická Banská Bystrica 2005, str. 9–11, Vydala Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici vo vyd. Bratia Sabovci s. r. o Zvolen 2005
6. Pazúrik, M.: ***Festival Akademická Banská Bystrica (história)***, In: Bulletin z XII. festivalu vysokoškolských speváckych zborov Akademická Banská Bystrica 2007, str. 71–78 a príhovor 8–9. Vydala UMB Banská Bystrica vo Vydavateľstve Bratia Sabovci vo Zvolene, máj 2007
7. Pazúrik, M.: ***Zborový festival Akademická Banská Bystrica***, In: Zborník materiálov z XI. medzinárodného sympózia o zborovom speve v Banskej Bystrici Cantus choralis Slovaca, PF UMB Banská Bystrica, 2014
8. Sedlický, T.: ***K dejinám zborového spevu 4***, editor Pazúrik, M., Bárdiová, M., 1999, s. 28
9. Sedlický, T.: ***K dejinám zborového spevu 5***, editor Pazúrik, M., Bárdiová, M., 2000, s. 35
10. Sedlický, T., Pazúrik, M.: ***K dejinám zborového spevu 6***, editor Pazúrik, M., Bárdiová, M., 2003, 1. vyd. Banská Bystrica, 2003, 122 s. ISBN 80-8055-796-9, s. 35

Spravodaje: z jednotlivých ročníkov (od roku 1985)

Bulletiny: z jednotlivých ročníkov (od roku 1985)

Časopisy: Hudobný život, Estetická výchova, Rytmus, Hudební rozhledy, Cantus, Učiteľské noviny, Národná osвета – Etuda, Národná osвета, Múzy v škole

Noviny: Hlas ľudu, Národná obroda, Pravda, Smer, Smena, Naše pravda, Priekopník, Východoslovenské noviny

Povedali – napísali o festivale Akademická Banská Bystrica

Slovenský rozhlas 3. 7. 2003 – Akademická Banská Bystrica 2003

Denník SME 4. 7. 2003 – Akademická Banská Bystrica 2003
Denník Pravda 4. 7. 2003 – Akademická Banská Bystrica 2003
Spravodaj (H. Kováčová) – Po 11. ročníku Akademickej Banskej Bystrice 2005
Cantus (P. Režný) – Akademická Banská Bystrica 2005
Národná osveta (E. Hunčagová) – V Banskej Bystrici sa opäť spievalo (ABB 2005)
CANTUS Milan Pazúrik – XV. Medzinárodný festival vysokoškolských a stredoškolských speváckych zborov AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA 2013
Múzy v škole – (M. Pazúrik) – XV. medzinárodný festival vysokoškolských a stredoškolských speváckych zborov AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA 2013
Národnú osvetu – (M. Pazúrik) – XV. medzinárodný festival vysokoškolských a stredoškolských speváckych zborov AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA 2013
Spravodaj UMB – (J. Zelník) – XV. medzinárodný festival vysokoškolských a stredoškolských speváckych zborov AKADEMICKÁ BANSKÁ BYSTRICA 2013
Spravodaj UMB – O. Brozmanová) – XVI. ročník ABB 2015 – oslava mladosti a hudby

Résumé

Príspevok poukazuje na históriu a jej vývoj v oblasti vysokoškolských súťaží a festivalov speváckych zborov – akademických, univerzitných, vysokoškolských či fakultných speváckych kolektívov, zložených z vysokoškolákov. Slovenská republika, oproti iným krajinám, nemá v tejto oblasti takú bohatú tradíciu. Koncom dvadsiateho storočia však zaznamenáva vo svojej kultúrnej histórii významnú medzinárodnú súťaž akademických speváckych zborov Akademická Banská Bystrica – festival, ktorý sa svojou kvalitou a prezentáciou počas tridsaťročnej existencie zaradil medzi významné renomované európske festivaly. Jeho pozitívny vklad má veľký význam i na mladú generáciu, na vysokoškolskú inteligenciu, ale aj na prezentáciu slovenskej zborovej tvorby, slovenskej zborovej kultúry a slovenského vysokého školstva.